

№35

RAZSTAVA ARHITEKTURNE PLASTIKE, OLJNATIH SLIK STARE LJUBLJANE TER MLADOST-
NIH DEL PROF. FRANCETA KRALJA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU OD 19. OKTOBRA DO 4. NO-
VEMBRA 1935.

VSAKO ŽIVO TELO IMA OGRODJE; OGRODJE PRI TEBI JE SKELET, NOSILEC TELESNIH MAS!
TVOJE TELO JE ENO TELO; TELO PO TEBI UPODOBLJENEGA KIPA ALI SLIKE JE DRUGO
TELO!

TVOJE TELO JE DUHOVNO ŽIVO; TUDI TELO PREDMETA MORA BITI DUHOVNO ŽIVO!
KER JE UPODOBLJENČEV DVOJNIK VTISNEN V TVARINSKI MATERIJAL, JE UPODABLJALEC
VEZAN NA TVARINO MATERIJALA.

TVOJE TELO JE SUBJEKTIVNA USTVARITEV; VSAKA UMETNINA JE SUBJEKTIVNA USTVARI-
TEV! UMETNOST JE USTVARJAJOČA, NE POSNEMAJOČA!

IZ BREZOBLIČNE TVARINE IZOBLIKUJE NOVO TELO V TVARINO: RAZUM! RAZUM SAM MORE
IZOBLIKOVATI LE — MRTVO TELO! MRTVO TELO OBLIKOVATI NI UMETNOST!

PRAPRVINA UMETNOSTI JE SUBJEKT; SUBJEKT JE NJEN ZAČETEK IN KONEC!

NOVA UMETNOST ZMANJSUJE DOSEDANJO HISTORIČNO NADVELJAVNOST RAZUMA, — PRED-
POSTAVLJA MU SUBJEKT!

OGRODNI NOSILEC TELESA NOVE UMETNOSTI SESTOJI IZ NEVIDNIH, ČUTENIH LINIJ. LAHKO
JIH DOČUTIŠ INSTINKTIVNO.

PRIUČENOST PO RAZUMU TE PRI INSTINKTIVNEM UŽIVANJU MOTI. ZATO: GLEJ LE Z LAST-
NIMI, NEPRIUČENIMI, NEPOKVARJENIMI OČMI!

ARHITEKTURNA PLASTIKA (SLIKARSTVO) JE NEIZOGIBNO VEZANA NA ZAHITEVE DANE
ARHITEKTURE PO SKLADNOSTI! SKLADNOST MORE BITI VEČVRSTNA.

SKLADNOST NOVODOBNE PLASTIKE Z NOVODOBNO ARHITEKTURO LEŽI V RITMIČNI PO-
VEZANOSTI NEVIDNIH LINIJ PLASTIKE IN ARHITEKTURE, KI JU UMETNIK DOKONČNO SHAR-
MONIZIRA; MODERNA PLASTIKA BODI OGRODNO POVEZAN SESTAVNI DEL IN NE ZGOLJ
NJENO ORNAMENTALNO POLNILO.

STARA PLASTIKA JE BILA OBJEKT, ČIGAR VOLUMEN IN POVRŠINO SPREJEMAŠ IZ NEKE OD-
DALJENOSTI: POSREDNO, S PRIUČENIM MERILOM.

NOVA PLASTIKA JE OBJEKT, KI S SVOJO DUHOVNOSTJO IZPOD SVOJE POVRŠINE IN IZNAD
NJE NEPOSREDNO PORAJA V TVOJI DUHOVNOSTI ZARODKE PODZAVESTNEGA OBČUTJA. NOVA
PLASTIKA JE ŽIV OBJEKT; SUGESTIVNOST TVORČEVEGA IZDELKA ZAVISI OD NJEGOVE INTEN-
ZIVNOSTI V DOŽIVLJANJU IDEJNEGA KOMPLEKSA, USPELO TRETIRANEGA PO MATERIJALNI ZAHITE-
VANE TEHNIKE, IZPOPOLNJEVANJE MATERIJALNE TEHNIKE, V SAMI SMERI RAFINIRANOSTI IN
VIRTUOZNOSTI, KIPA ALI SLIKE V VELJAVNOST VIŠJE VREDNOTE NE DOPOLNJUJE.

TEHNIKA MODERNE ARHITEKTURE JE GLIPTIČNO FORMSKA, RAZUMSKO DUHOVNA AB-
STRAKCIJA; — KIPARSTVO IN SLIKARSTVO VIŠJE VRSTE SE DANES ŽE VIDNO OPROŠČA BREZ-
KRVNO DUHOVNIH OBLIK, KI JIH JE DANAŠNJI ČAS BRZINE, STROJA ZAPUSTIL TUDI LIKOVNI,
POSEBNO ONI UMETNOSTI NIŽJE VRSTE S SVOJIM MEHANIZMOM IN JO INTERNACIJONALNO
ŠABLONIZIRAL.

IZ PŠENIČNEGA ZRNA VZKLIJE KLEN PŠENIČEN KLAS ALI PA — PLEVEL; SLOVENSKI TVO-
REC GOVORI Z OBLIKOVNIMI IZRAZILI PO SVOJI TVORBI — PO SLOVENSKO!

Umestne parpoko s praskami - kipi niso tako divji kakor
bi pričevali; po drugih razstavah in tu so pri vlogah se je umest
večina arhitekturnih - samo določeno.

S PRIČUJOČO RAZSTAVO MI JE NAMEN POKAZATI TOVRSTNO DANAŠNJE UPODABLJANJE
OB DUHOVNO RAZKOLNEM PREHODU ČASA, KI SE NAGIBA NASLOVNO POČETNO NA RAST IZ
LJUDSKOSTI, OB SOCIJALNI BEDI, KI POTISKA VSAKO TEH VREDNOT ŽE V OSNOVI V NEPO-
TREBEN LUKSUS, KAJ SELE DOPUŠČA ZA DOGNANOST OBLIK POTREBNO ZAPOSLENOST IN IZ-
VEDBO V ŽLAHTNEM MATERIJALU TER POKAZATI STREMLJENJE PO KVALITETI V OČIGLED
OBČE VELJAVNOSTI TUJIH ŠOL IN VZOROV, NA NEKATERIH TEH SVOJIH VAŽNEJŠIH, JAVNOSTI
VEČINOMA ŠE NEPOZNANIH DELIH, KI JIH PREDLAGAM TU OBČINSTVU NA OGLED IN V
OCENO.

za oblo - mnogo privlačnega, umestnega
MLADOSTNA DELA 1909—1915

boji slokar
kot kipar
trudilimene
oblika
kabar
imprezion

1. BEZLJAJOČE KRAVE, MAVEC.
2. ZEMLJA, MAVEC.
3. SREČANJE, MAVEC.
4. DVE MATERI, MAVEC.
5. POMLADNA PESEM, MAVEC.
6. DRUŽINA, MAVEC.
7. SATANA, MAVEC.
8. MATI, MAVEC.
9. SALOMONSKA SODBA, MAVEC.
10. GREH, MAVEC.
11. ORFEJ, MAVEC.
12. MATI, MAVEC.
13. KAJN IN ABEL, MAVEC.

ker niso vložili hoče biti
originalen, - vendar
pa mati natura le
po neureči ostroga nekore
in pohabence -
Najbolj preteranosti strov
ni pokazal in po nekaterih
se vidi, da bi lahko bolj in
ravnejši talent zaradi originalnosti

STAVBNA PLASTIKA (POSVETNA IN CERKVENA) 1918—1933.

14. ALTAR NA SELU PRI HINJAH (POLITIK. LES).
15. P. ST. ŠKRABČEVA SPOMINSKA PLOŠČA V HROVAČI (KRAŠKI MARMOR). *dobre*
16. MADONA NA HIŠI VIADUKT, MARTINOVA C. (VEČBARVEN DOMAČ KAMEN). *dobra glava*
17. BORŠTNIK IN VEROVŠEK PRED OPERO (LASENSKI MARMOR).
18. OSNUTEK SPOMENIKA DR. J. E. KREKA ZA POGAČARJEV TRG (NAGRAJEN, NEIZVRŠEN).
19. OSNUTEK SPOMENIKA ZASEDENEMU OZEMLJU ZA PRED UNIVERZO (NAGRAJEN, NE-
IZVRŠEN).
20. PIETA NA POKOPALIŠČU V HORJULU (KRAŠKI MARMOR)*****.
21. DR. J. E. KREKOVA SPOMINSKA PLOŠČA PRI SV. GREGORJU (BRAČKI MARMOR). *dobro*
22. VSTALI KRISTUS, NAGROBNIK Z. NA BLEDU (RJAV KAPNIK)*•.
23. KRIŽANI, NAGROBNIK P. V ŠKOFJI LOKI (KRAŠKI MARMOR).
24. DR. J. E. KREKOV SPOMINSKI RELIEF V ZADRUŽNI GOSP. BANKI (LASENSKI MARMOR)
PODSTAVEK*****.
25. NAGROBNIK A. ZA MOŠNJE (KIPA, LASENSKI MARMOR, ŠE NE POSTAVLJEN) KIP KRI-
STUSA*•.

W. Krstof prave in roštal, nekateri pa srečajo v katalogu - pisical kerne,
da mača spredeja -

26. NAGROBNIK K. V MARIBORU (LASENSKI MARMOR).
  27. ORGLE V DOMŽALAH (POZLAČEN LES)*****.
  28. ORGLE V KOČEVJU (POZLAČEN LES)*****.
  29. APOKALIPTIČNI KONJI NA VOJNEM SPOMENIKU V CERKLJAH PRI KRANJU (TOLČEN BAKER)*****.
  30. NAGROBNIK I. SADARJA V KOPRIVNIKU (LASENSKI MARMOR).
  31. NAGROBNIK M. V LJUBLJANI (LASENSKI MARMOR).
  32. NAGROBNIK A. K. V LJUBLJANI (LASENSKI MARMOR). *proporcija pod kolonom in nad njim*
  33. KRISTUS KRALJ (KRAŠKI MARMOR) IN APOSTOLI (TOLČEN BAKER) NA CERKVI NA JESENICAH*.
  34. VOJNI SPOMENIK V DOBREPOLJAH (KIP, KRAŠKI MARMOR).
  35. SEJALEC NA PALAČI HRANILNEGA KONZORCIJA V GAJEVI ULICI (TOLČEN BAKER)*. *enako!*
  36. KRISTUS KRALJ NA HIŠI Š., GROHARJEVA C. (BEL CEMENT)*.
  37. BREZMADEŽNA NA HIŠI P., JANŠEVA ULICA (BEL CEMENT)*.
  38. PLODOVITOST NA PALAČI HRANILNICE DRAVSKE BANOVINE (BEL CEMENT)**. *boj krstofa kot na stari*
  40. NAGROBNIK DR. Z. ZWITTERJU V ROŽU (LASENSKI MARMOR).
  41. NAGROBNIK BRATU IN MATERI V DOBREPOLJAH (PORTRETA, LASENSKI MARMOR). *ali ra na hmet*
  42. KRIŽANI, A) TABERNAKELJ PRI SV. KATARINI (LES), B) TABERNAKELJ V SODRAŽICI (LES), C) NOVOMAŠNIŠKI G. F., D) ZA KLEČALNIK G. I. C., ZA KLEČALNIK G. DR. V. K.
  43. SV. GREGOR, PLAKETA NA ŠK. PALICI KNEZOŠKOFA DR. G. ROŽMANA (BRON)*****.
  44. REZBARIJE NA POHIŠTVU DR. M. K. (ČRNO POLIRANA OREHOVINA)****.
  45. SPOMINSKI RELIEF REGNARDA V ULICI STARE PRAVDE (LASENSKI MARMOR).
- Z ZVEZDICAMI OZNAČENA PLASTIKA JE KOMPONIRANA NA ARHITEKTURO: * FATURJA, ** HUSA, *** KOSA, FATURJA, PLATNERJA, **** PLATNERJA, ***** PLEČNIKA, ***** VURNIKA, * STAVBENIKA OZIR. PREJE.

zakaj ni no izdelani kipi tako kot ste pri ornamentih?

APNATE SLIKE 1933—1934. *- res mnogo belega -*

46. POGLED NA ŠENTPETER. *- šč. lukulne barve naravne problem*
47. PANORAMA PROTI SEVERU. *- tabure -*
48. POGLED NA OKOLICO SV. JOŽEFA. *- roba - relens*
49. POGLED PROTI KRIMU. *- vse belo - sprednji del imp...*
50. POGLED PREKO STRITARJEVE ULICE NA GRAD. *plavo - pri...*
51. POGLED NA NUNSKI TRG. *solni? roba - inje*
52. POGLED Z ROŽNIKA V SNEGU. *roba in to meg - hiše se rumene - segniti in d...*
53. POGLED Z ROŽNIKA V NALIVU. *relens - gnojnica - prarke citrone verrela*
54. LJUBLJANIČNO MOSTOVJE. *- po črna voda med relens rumeni in...*
55. ŠENTJAKOBSKI TRG. *opera na breki - portile*

5339/1954

RAZSTAVA JE REDNA JESENSKA PRIREDITEV UMETNIŠKEGA DRUŠTVA SLOVENSKI LIK, KI JE IMELO ČLANSKO POMLADNO RAZSTAVO V ZAGREBU OD 7. DO 30. JULIJA T. L.

pred na maruške avtor do 9. - vsep netelj

